



LABORE ET ZELO

ПРИКЛАДНЕ ПОЛІТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ

Обсяг: 3 кредити ЄКТС

Семестр: 3; **Курс:** другий

Дні, Час, Місце: згідно розкладу

Інформація про викладача

Ім'я	Балабан Ростислав Валерійович
Контакти	E-mail: kaf-polit-prava@ukr.net тел.: (067)4097178
Робоче місце	Кафедра політології, права та філософії (ауд. 301 «Гоголівського корпусу»)
Години консультацій	Понеділок: 16:30 – 17:50

Опис курсу

Дисципліна спрямована на вивчення сутності та методології проведення політичного моделювання та навичок застосування формальних моделей та методів політичного аналізу при дослідженні та оптимізації політичної системи та політичних процесів.

Під час опанування дисципліни здобувачі ознайомляться із вихідними поняттями про модель і моделювання, з типологією політичних моделей, загальнонауковими основами прикладного політичного моделювання; вивчення наявного досвіду використання моделей у політологічних дослідженнях; оволодіння методологією прикладного політичного моделювання; формування навичок застосування формальних моделей та методів політичного аналізу при дослідженні політичної сфери та їхнього використання для прийняття прикладних рішень; окреслення можливостей застосування знання із прикладного політичного моделювання у професійній та соціальній діяльності.

Вивчення дисципліни у комплексі з іншими освітніми компонентами ОПП «Політологія. Гендерні студії» сприяє набуттю здобувачами програмних результатів навчання:

ПРН1. Застосовувати для розв'язування складних задач політології розуміння природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації, особливостей реалізації влади у різних політичних системах, їх соціально-економічного, історичного та соціокультурного контексту.

ПРН2. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань.

ПРН3. Вільно спілкуватись усно і письмово українською та англійською мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій в сфері політології.

ПРН4. Приймати ефективні рішення з питань політики, політичних наук і дотичних проблем, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати розвиток політичних процесів; визначати фактори, що впливають на них і на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки політичних рішень.

ПРН6. Критично осмислювати принципи здійснення влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, світової політики та політики окремих країн та регіонів.

ПРН7. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері політики, політології та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності.

ПРН9. Розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі політології з врахуванням гендерного аспекту в процесі професійної діяльності.

Мета навчання

Вивчення дисципліни у комплексі з іншими освітніми компонентами ОПП «Політологія. Гендерні студії» сприяє набуттю здобувачами програмних компетентностей:

ЗК01. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК02. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК05. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК07. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

СК03. Критичне осмислення проблем та принципів функціонування та закономірностей розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, гендерної політики, світової політики та політики окремих країн та регіонів.

СК04. Здатність комплексно аналізувати владу та урядування, політичні системи, інститути та режими, політичні процеси та політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.

СК05. Спроможність комплексно використовувати нормативу та емпіричну політичну теорію, методологію політичних досліджень та прикладного політичного аналізу.

СК06. Здатність використовувати широкий спектр концептів і методів для інтерпретації та аналізу політики на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.

СК08. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі політології з врахуванням гендерного аспекту в процесі професійної діяльності, що передбачає готовність когнітивної та ціннісно-мотиваційної сфер фахівця до комплексної самореалізації в проведенні досліджень та/або впровадженні інновацій.

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (16/10* год.) та практичних занять (14/4 год.), організації самостійної роботи студентів в бібліотеках та комп'ютерних мережах (60/76 год.). Викладач проводитиме консультації та аналіз виконання індивідуальних дослідницьких завдань.

Навчання та викладання побудоване на компетентнісному і студентоцентричному підходах, базується на інтерактивному навчанні практичного спрямування у формах лекції (традиційної, проблемної, лекції-презентації), практичних занять з використанням

традиційних та інтерактивних методів (робота з джерелами, проблемні ситуації, робота в парах, дискусія, мозковий штурм, методи імітаційного моделювання, логіко-інтуїтивні і формалізовані моделі політичних процесів, метод аналізу ієрархій, метод аналізу системної динаміки, загальний та гендерний моніторинг ситуації, моделювання політичних ситуацій, методи статистичної обробки даних).

Оскільки деякі форми навчального проекту надсилаються через електронну пошту або месенджери, то здобувачам вищої освіти потрібно мати доступ мережі Інтернет.

* – денна/заочна форма навчання

Організація навчання

№	Назва теми	Аудиторна робота (год.)				Самостійна робота (год.)	
		Лекції		Практичні заняття			
		денна	заочна	денна	заочна	денна	заочна
Розділ 1. Теоретико-методологічні засади прикладного політичного моделювання							
1	Концептуальні підходи до політичного моделювання	2		2		6	6
2	Сутність моделювання як методу дослідження політичних явищ та процесів	1	1	1		6	6
3	Об'єкти і завдання політичного моделювання	1	1	1	1	6	8
Разом за Р1		4	2	4	1	18	20
Розділ 2. Основні методи моделювання і стратегічного планування в галузі політичних відносин							
4	Типологія методів моделювання політичних процесів	2		2		6	8
5	Метод аналізу ієрархій і його застосування у прикладному політичному моделюванні	2		1		6	8
6	Метод аналізу системної динаміки і його застосування у прикладному політичному моделюванні	2	2	1	1	6	8
Разом за Р2		6	2	4	1	18	24
Розділ 3. Моделювання і прогнозування політичних ситуацій							
7	Моделювання політичних ситуацій в контексті прийняття політичних рішень	2		2		6	8
8	Гендерні аспекти політичного моделювання	2	2	2		6	8
9	Моделювання політичних ситуацій на рівні регіону та геополітичних систем	1	2	1	2	6	8
10	Моделювання і прогнозування локальних і етнічних конфліктів	1	2	1		6	8
Разом за Р3		6	6	6	2	24	32
Всього		16	10	14	4	60	76

Оцінка

Підсумкова оцінка курсу буде обчислюватися з використанням таких складових:

Бали		Результат навчання, що оцінюється
денна	заочна	
35	30	Денна: робота на практичних – 7 занять по 5 балів максимум ($7 \cdot 5 = 35$) Заочна: робота на практичних – 2 заняття по 15 балів максимум ($2 \cdot 15 = 30$)
15	20	Навчальний проект (ІНДЗ)
20	20	Контроль (бліц-опитування / тести / контрольна робота)
30	30	Екзамен
100	100	Разом

Політика курсу

Безпека – понад усе.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час очного навчання ви під керівництвом викладача повинні перейти до споруд цивільного захисту і перебувати в них до скасування сигналу.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час дистанційного навчання за вашим місцем перебування, ви маєте повідомити про це викладача та перейти до безпечного місця.

Відвідування та / або участь є важливим компонентом курсу. Проте, якщо Ви бажаєте навчатися дистанційно – можна узгодити графік навчання на основі навчальної платформи.

Якщо ви не були присутні на занятті через сигнал «Повітряна тривога», узгодьте з викладачем дистанційну форму виконання завдання.

Дедлайни. Крайньою межею здачі навчального проекту є три дні до дати екзамену. Після цієї дати завдання приймаються, але оцінюються лише у випадку перескладання екзамену.

Перескладання питань практичних занять можливе лише один раз на тиждень, який передуює екзамену тільки за умови отримання негативної оцінки, якщо студент не міг з'явитися на заняття у зв'язку з хворобою чи у зв'язку з іншою поважною причиною, що має бути підтверджено відповідним документом (довідка з лікувального закладу, заява на ім'я декана про причину та строк відсутності на заняттях тощо). Дозвіл на пропуск занять з причин, що завчасно відомі і є поважними, студент може отримати, подавши необхідну заяву в деканат.

Перескладання екзамену відбувається за графіком, визначеним деканатом.

Академічна доброчесність та плагіат. Кожен здобувач вищої освіти повинен ознайомитися і слідувати нормам Положення НДУ ім. М. Гоголя «Про академічну доброчесність» (<http://surl.li/vzoh>). Будь-яке копіювання або відтворення результатів чужої праці, якщо тільки робота не має груповий формат, використання завантажених з Інтернету матеріалів кваліфікується як порушення норм і правил академічної доброчесності та

передбачає притягнення винного до відповідальності за чинними нормативними документами.

Мобільні пристрої на занятті використовуються тільки з навчальною метою.

Поведінка в аудиторії. Кожен здобувач вищої освіти повинен ознайомитися і слідувати Правилам внутрішнього трудового розпорядку (<http://surl.li/acvdy>) університету, а також принципам і правилам поведінки, визначеним у Етичному кодексі НДУ ім. М. Гоголя (<http://surl.li/vzng>).

Вітається активність здобувача із планування освітнього процесу та участь у неформальній освіті.

Література для вивчення дисципліни

1. Зеленько Г. І. Методологія порівняльних досліджень / Г. І. Зеленько // Нвуковий часопис Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2010. – Вип. 3. – С. 184-189.
2. Корнієнко В.О., Денисюк С.Г., Шиян А.А. Моделювання процесів у політико-комунікативному просторі: Монографія. — Вінниця: УНІВЕРСУМ-Вінниця, 2009. —185с.
3. Матвеев С. А. Політологія: навч. посіб. / С. А. Матвеев, Л. С. Буланенко. – Харків : Одиссей, 2008. – 272 с.
4. Матвієнків С. М. Методологія наукових досліджень : навч.-метод. посіб. – Рек. МОН. / С. М. Матвієнків. – Івано-Франківськ : Прикарпат. нац. у-нт ім. В. Стефаника, 2010. – 84 с.
5. Неліпа Д. В. Побудова сценаріїв як технологія системного аналізу в політології / Д. В. Неліпа // Гілея. Історичні науки. Філософські науки. Політичні науки : Наук. вісник : зб. наук. праць / Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова, Українська АН. - К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2012. - Вип. 56 (№ 1). - С. 581-586.
6. Польовий М. А. Політичні процеси: теорія та практика моделювання : монографія / М. А. Польовий. – Одеса : Фенікс, 2011. – 288 с.
7. Польовий М. А. Сутність імітаційного моделювання політичних процесів // Перспективи: науковий журнал. – 2011. - № 2 (48). – С. 142-146.
8. Польовий М.А. Типологія підходів до моделювання політичних процесів // Гілея: науковий вісник: Збірник наукових праць. - 2011. - Випуск 48 (№ 6). - С. 542-548.
9. Політична наука: Методи досліджень: Підручник / За ред. О. А. Габрієляна.– Київ : ВЦ “Академія”, 2012. - 320 с.
10. Політологія : лекційний курс і практикум : навч. посіб. / За ред. докт. філос. наук, доцента Т. В. Гончарук. – Тернопіль : Астон, 2009. - 376 с.
11. Рубанов, В. В. Теорія та методологія політичної аналітики : монографія Харк. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2012. – 234 с.
12. Технологія наукових досліджень (схеми та приклади) : навч. посіб.–укл. М. С. Дороніна. – Київ: ІНЖЕК, 2006.

Інформаційні та бібліотечно-бібліографічні ресурси

1. Сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Сайт Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого – <https://nlu.org.ua/>
3. Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. URL: <http://www.library.univ.kiev.ua>

4. Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія». URL: <http://www.library.ukma.edu.ua>
5. Сайт Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України – <http://www.ipiend.gov.ua/>
6. Сайт Українського незалежного центру політичних досліджень – <http://www.ucipr.org.ua/>